

Súd: Najvyšší súd SR
Spisová značka: 5Sžf/45/2016
Identifikačné číslo spisu: 1015200240
Dátum vydania rozhodnutia: 29.01.2018
Meno a priezvisko: JUDr. Jarmila Urbancová
Funkcia: sudca
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2018:1015200240.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v právnej veci žalobcu: Mgr. C. C., Z., proti žalovanému: Finančné riaditeľstvo Slovenskej republiky, Lazovná 63, 974 01 Banská Bystrica, o preskúmanie zákonnosti rozhodnutia žalovaného č. 1100302/1/520885/2014/5131 z 28. novembra 2014, na odvolanie žalobcu proti rozsudku Krajského súdu v Bratislave č.k. 1S/36/2015-50 z 3. marca 2016, takto

rozhodol:

Najvyšší súd Slovenskej republiky odvolanie žalobcu o d m i e t a .

Žiaden z účastníkov n e m á p r á v o na náhradu trov odvolacieho konania.

Odôvodnenie

I.

1. Napadnutým rozsudkom Krajský súd v Bratislave (ďalej len „krajský súd“) podľa § 250j ods. 1 Občianskeho súdneho poriadku (ďalej len „OSP“) zamietol žalobu žalobcu, ktorou sa domáhal preskúmania a následného zrušenia č. 1100302/1/520885/2014/5131 zo dňa 28.11.2014 v spojení s prvostupňovým rozhodnutím Daňového úradu Bratislava č. 9104403/5/3614554/2014/KovK z 24.07.2014, ktorým bolo rozhodnuté o nepriznaní náhrady ušlého zárobku svedka z dôvodu, že žalobca údajne nepreukázal skutočnosti ušlého zárobku.

2. Krajský súd po preskúmaní veci v intenciách žalobných dôvodov dospel k záveru, že preskúmaným rozhodnutím žalovaného správneho orgánu nedošlo k porušeniu zákona.

3. Zastával názor, že žalobca v danej veci nevystupoval v pozícii svedka, ale vypovedal ako konateľ kontrolovaného subjektu. Krajský súd ďalej uviedol, že nakoľko svedok môže byť len osoba, ktorá v prejednávanej daňovej veci nie je v pozícii daňového subjektu, správca dane nemôže vypočúvať ako svedka osobu, ktorá je štatutárnym orgánom kontrolovaného daňového subjektu a v prípade, že správca dane predvolal konateľa spoločnosti ako svedka, došlo z jeho strany k administratívne pochybeniu, ktoré však ale nezakladá právo žalobcu uplatňovať si vo veci svedočné. V tejto súvislosti preto podľa krajského súdu nevznikol právny nárok na svedočné v súlade s ustanovením § 12 ods. 2 písm. a/ zákona č. 563/2009 Z.z. o správe daní (daňový poriadok) a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej len

„daňový poriadok“). Na základe uvedeného krajský súd konštatoval, že správca dane postupoval v súlade so zákonom, keď žalobcovi uplatnenú náhradu ušlého zárobku za účasť na úkone súvisiacim so správou daní vo výške 611,- € nepriznal.

4. O trovách konania krajský súd rozhodol podľa § 250k ods. 1 OSP a neúspešnému žalobcovi ich náhradu nepriznal.

II.

5. Proti rozsudku krajského súdu žalobca podal v zákonom stanovenej lehote odvolanie z dôvodov podľa § 205 ods. 2 písm. c/, d/ a f/ OSP domáhajúc sa, aby odvolací súd napadnutý rozsudok krajského súdu zmenil tak, že zruší napadnuté rozhodnutie žalovaného a vec mu vráti na ďalšie konanie s povinnosťou žalovaného nahradiť žalobcovi celé trovy konania; alternatívne, aby rozsudok krajského súdu zrušil a vec vrátil krajskému súdu na ďalšie konanie a rozhodnutie.

6. Nestotožniac sa s názorom krajského súdu, žalobca v odvolaní namietal, že žalovaný ako aj správca dane pri aplikácii daňového poriadku v rámci rozhodovania o priznaní nároku na náhradu ušlého zárobku, postupovali nad rámec daný zákonom, a to predovšetkým reštriktívnym výkladom zákonného ustanovenia § 12 ods. 2 písm. a/ daňového poriadku, ktorým žalovaný a správca dane zúžili obsah pojmu „ušlý zárobok“ a rozhodli o nepriznaní zákonného nároku žalobcu na náhradu ušlého zárobku svedka, čím konali v rozpore s ustanovením čl. 2 ods. 2 Ústavy SR, ako aj v rozpore so základnými zásadami správy daní v zmysle ustanovením 3 ods. 1 daňového poriadku.

7. Žalobca ďalej v odvolaní poukázal na skutočnosť opakovaného nezákonného konania správcu dane spočívajúceho v nahrádzaní inštitútu miestneho zisťovania inštitútom svedka a predvolávaním žalobcu ako svedka, čo podľa žalobcu nie je možné zo strany krajského súdu obhajovať ako administratívne pochybenie bez akýchkoľvek z toho plynúcich dôsledkov.

8. Krajskému súdu žalobca vytýkal, že sa nezaoberal relevantnými skutočnosťami, na ktoré žalobca v podanej žalobe a následne uskutočnenom pojednávaní uprimoval, na základe čoho mal za to, že krajský súd svoje rozhodnutie riadne a presvedčivo neodôvodnil, čím bolo zo strany konajúceho súdu porušené právo žalobcu na súdnu a inú právnu ochranu a na spravodlivý proces, t.j. odňala sa mu možnosť konať pred súdom. V tejto súvislosti sa odvolával na početné rozhodnutia Ústavného súdu Slovenskej republiky, medzi nimi aj Nález Ústavného súdu Slovenskej republiky III. ÚS 169/2010 v ktorom ústavný súd konštatoval: „Všeobecný súd by mal vo svojej argumentácii obsiahnutej v odôvodnení svojho rozhodnutia dbať tiež na jeho celkovú presvedčivosť, teda, inými slovami, na to, aby premisy zvolené v rozhodnutí, rovnako ako závery, ku ktorým na základe týchto premís dospel, boli pre širšiu právnickú (ale aj laickú) verejnosť prijateľné, racionálne, ale v neposlednom rade aj spravodlivé a presvedčivé. Všeobecný súd musí súčasne vychádzať z toho, že práve tieto súdy majú poskytovať v občianskom súdnom konaní materiálnu ochranu zákonosti tak, aby bola zabezpečená spravodlivá ochrana práv a oprávnených záujmov účastníkov (§ 1 OSP; obdobne napr. IV. ÚS 1/02, II. ÚS 174/04, III. ÚS 117/07, III. ÚS 332/09).“

9. Poukázal ďalej na skutočnosť, že v skutkovo zhodnom konaní vedenom na Krajskom súde v Bratislave pod sp.zn. 5S/35/2015, došlo k zrušeniu nezákonného rozhodnutia daňových orgánov o zamietnutí nároku žalobcu o náhradu ušlého zárobku (svedočné), v ktorom súd vyslovil právny názor: „Súd zrušil rozhodnutia žalovaného a vec mu vrátil na ďalšie konanie, pretože žalovaný nesprávne postupoval, keď žalobcovi nepriznal ušlý zárobok (svedočné) a nesprávne aplikoval Zákonník práce a § 72 vyhl. č. 543/2005 Z.z. voči žalobcovi. Žalobca je podnikateľom v zmysle Obchodného zákonníka a preto má nárok na ušlý zárobok (svedočné) vypočítaný podľa zákona č. 595/2003 Z.z.“ Žalobca vyššie citovaným súdnym rozhodnutím upozornil na povinnosť súdov rozhodovať tak, aby v skutkovo zhodných veciach nevznikali neodôvodnené rozdiely, čím podľa jeho názoru vyvoláva rozhodnutie krajského súdu dojem arbitrárnosti (svojevôle) rozhodovania súdu.

III.

10. Žalovaný sa k odvolaniu žalobcu vyjadril písomným podaním zo 26.05.2016, v ktorom uviedol, že v plnom rozsahu zotrváva na svojom stanovisku, že napadnuté rozhodnutie, ako aj rozhodnutie správneho orgánu prvého stupňa boli vydané v súlade so zákonom a preto navrhol odvolaciemu súdu, aby rozsudok krajského súdu potvrdil.

11. Nesúhlasiac s právnym názorom žalobcu uviedol, že svedkom môže byť len osoba, ktorá v prejednávanej daňovej veci nie je v pozícii daňového subjektu, resp. účastníka daňového konania. Mal za to, že daňový úrad, ktorý preveruje a zisťuje skutkový stav u dodávateľských spoločností, bol v danom prípade v postavení miestne príslušného správcu dane a daňový subjekt bol v predmetnom konaní v postavení daňového subjektu, nie v postavení svedka. Na podporu svojich tvrdení odkázal na rozsudok Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp.zn. 6Sžf/80/2013 z 30.07.2014, v ktorom súd uviedol: „konatelia dodávateľských spoločností v daňových konaniach konali ako účastníci daňového konania, ktoré vykonávali miestne príslušné daňové úrady. Svedkom môže byť len osoba, ktorá v prejednávanej daňovej veci nie je v pozícii daňového subjektu. Daňové úrady, ktoré preverovali a zisťovali skutkový stav u dodávateľských spoločností, boli v daných prípadoch v postavení miestne príslušných správcov dane týchto spoločností a daňové subjekty (dodávatelia) boli v predmetných konaniach (v daňových kontrolách, resp. miestnych zisťovaniach) v postavení miestne príslušných daňových subjektov a nie v postavení svedkov.“ V opačnom prípade by mohlo dôjsť k paradoxnej situácii, kedy by konateľ kontrolovaného daňového subjektu kládol otázky konateľovi spoločnosti, ktorá obchoduje s kontrolovaným daňovým subjektom a od ktorého správca dane potrebuje získať informácie v súvislosti s preverením jeho dodávateľsko-odberateľských vzťahov s kontrolovaným subjektom. V tomto prípade ide o toho istého konateľa, ktorý by kládol otázky sám sebe.

12. K odvolacím dôvodom žalobcu, ktorým namietal nesprávny výklad ustanovenia § 12 ods. 2 písm. a/ daňového poriadku žalovaný uviedol, že činnosť konateľa, resp. akéhokoľvek štatutárneho orgánu sa v pracovnom pomere vykonávať nemôže, nakoľko medzi konateľom a spoločnosťou ide o obchodnoprávny vzťah, ktorý sa riadi Obchodným zákonníkom, pričom však podotkol, že platná legislatíva nebráni spoločníkovi, resp. konateľovi spoločnosti s ručením obmedzeným uzatvoriť riadny pracovný pomer.

13. Záverom uviedol, že správca dane predvolal listom žalobcu ako svedka, pričom ide o procesné pochybenie správcu dane, ktoré však nemôže mať vplyv na hmotnoprávny predpis a nezakladá právo žalobcu uplatňovať si vo veci svedočné. V predmetnej veci potreboval správca dane zistiť skutočnosti súvisiace s výkonom daňovej kontroly na dani z pridanej hodnoty u daňového subjektu REAL-DESIGN spol. s r.o., ktorej je žalobca konateľom za zdaňovacie obdobie júl 2013 preverením jeho dodávateľsko-odberateľských vzťahov so spoločnosťou ERS Holding, spol. s r.o., ktorej je žalobca tiež konateľom. sa žalovaný k predmetným námietkam nemohol vyjadriť.

IV.

14. Dňom 1. júla 2016 nadobudol účinnosť zákon č. 162/2015 Z.z. Správny súdny poriadok upravujúci v zmysle § 1 písm. a/ právomoc a príslušnosť správneho súdu konajúceho a rozhodujúceho v správnom súdnictve a v zmysle § 1 písm. b/ konanie a postup správneho súdu, účastníkov konania a ďalších osôb v správnom súdnictve.

15. Podľa § 492 ods. 2 Správneho súdneho poriadku odvolacie konanie podľa piatej časti Občianskeho súdneho poriadku začaté pred dňom nadobudnutia účinnosti tohto zákona sa dokončia podľa doterajších predpisov.

16. Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd odvolací (§ 10 ods. 2 OSP) skôr ako pristúpil k vecnému preskúmaniu napadnutého uznesenia, skúmal včasnosť podania odvolania, pričom zistil, že bolo podané

oneskorene.

17. Podľa § 246c ods. 1 veta prvá OSP pre riešenie otázok, ktoré nie sú priamo upravené v tejto časti, sa použijú primerane ustanovenia prvej, tretej a štvrtej časti tohto zákona.

18. Podľa § 218 ods. 1 písm. a/ OSP odvolací súd odmietne odvolanie, ktoré bolo podané oneskorene.

19. Podľa § 204 ods. 1 veta prvá OSP odvolanie sa podáva do 15 dní od doručenia rozhodnutia na súde, proti rozhodnutiu ktorého smeruje. Do plynutia lehoty sa nezapočítava deň, keď došlo k skutočnosti určujúcej začiatok lehoty (§ 57 ods. 1 OSP). Lehota je zachovaná, ak sa posledný deň lehoty urobí úkon na súde alebo podanie odovzdá orgánu, ktorý má povinnosť ho doručiť (§ 57 ods. 3 OSP).

20. Podľa § 57 ods. 2 veta druhá OSP, ak koniec lehoty pripadne na sobotu, nedeľu alebo sviatok, je posledným dňom lehoty najbližší nasledujúci pracovný deň.

21. Z obsahu súdneho spisu krajského súdu vyplýva, že napadnutý rozsudok bol žalobcovi doručený dňa 20.04.2016. Lehota na podanie odvolania začala žalobcovi plynúť dňa 21.04.2016 a posledný deň tejto lehoty pripadol na deň 05.05.2016 - štvrtok. Žalobca podal odvolanie osobne dňa 06.05.2016 - piatok, teda po uplynutí zákonnej pätnásťdňovej lehoty na podanie odvolania.

22. Na základe uvedeného odvolací súd odvolanie žalobcu ako oneskorene podané podľa § 218 ods. 1 písm. a/ OSP odmietol.

23. O trovách konania odvolací súd rozhodol podľa § 246c ods. 1 veta prvá OSP v spojení s § 224 ods. 1 OSP a v spojení s analogickou aplikáciou ustanovenia § 146 ods. 1 písm. c/ OSP. Účinky odmietnutia odvolania sú obdobné účinkom zastavenia odvolacieho konania. Preto Najvyšší súd Slovenskej republiky rozhodol, že žiaden z účastníkov konania nemá právo na náhradu trov odvolacieho konania.

24. Toto rozhodnutie prijal Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte pomerom hlasov 3:0 (§ 3 ods. 9 zákona č. 757/2004 Z.z. o súdoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení účinnom od 1. mája 2011).

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu opravný prostriedok nie je prípustný.